

[← უკან](#)

[«წინა შედეგი»](#)

საკასაციო საჩივარი

საქმის ნომერი	ბს-292(კ-21)	კატეგორია	დავები სოციალური დაცვის თაობაზე
თარიღი	29/12/2021	სახეობა	სხვა დავები
შედეგი	გაუქმდა და მიღებულია ახალი გადაწყვეტილება	დავის საგანი	ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობა, ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალება

გადაწყვეტილება/განჩინება

საქართველოს უზენაესი სასამართლო გადაწყვეტილება საქართველოს სახელით საქმე №ბს-292(კ-21) 29 დეკემბერი, 2021 წელი თბილისი ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით: გიორგი გოგიაშვილი (თავმჯდომარე, მომხსენებელი), ქეთევან ცინცაძე, ნუგზარ სხირტლაძე საქმის განხილვის ფორმა - ზეპირი მოსმენის გარეშე კასატორი (მოპასუხი) - სსიპ დივნილთა, ეკონომიკური და საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფ სააგენტო (სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს უფლებამონაცვლე) მოწინააღმდეგე მხარეები (მოსარჩელები) - რ. კ-ა, ა. კ-ა, ს. ც-ა, ვ. კ-ა, ა. ა-ი დავის საგანი - ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობა, ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალება გასაჩივრებული გადაწყვეტილება - თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2020 წლის 30 დეკემბრის გადაწყვეტილება კასატორის მოთხოვნა - გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილების მიღება აღწერილობითი ნაწილი:	
--	--

რ. კ-ამ, ა. კ-ამ, ს. ც-ამ, ვ. კ-ამ, ა. ა-მა 2018 წლის 16 ოქტომბერს სარჩელით მიმართეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას, მოპასუხის - საქართველო ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს მიმართ და ამავე სამინისტროს 2018 წლის 19 სექტემბრის № 01-488/ო ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობა, ასევე, მოსარჩელების საცხოვრებელი ფართით უზრუნველყოფ შესახებ მოპასუხისთვის ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა დავალება მოითხოვეს.

სარჩელის თანახმად, მოსარჩელები აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებული პირები დევნილები არიან, რომლებიც 1993 წლიდან განსახლდნენ ქალაქ თბილისში, ...ის ქ. №...-ში (დევნილი კომპაქტურად განსახლების ობიექტი). 2012 წელს დევნილთა გრძელვადიანი საცხოვრებელი ფართი უზრუნველყოფის ღონისძიების განხორციელების ფარგლებში სამინისტრომ მიიღო გადაწყვეტილება იმა ფართში მცხოვრები დევნილების განსახლებისა და ალტერნატიული საცხოვრებელი დაკმაყოფილებ თაობაზე, რადგან აღნიშნული ობიექტი წარმოადგენდა სიცოცხლისთვის ან ჯანმრთელობისთვის მომეტებული საფრთხის შემცველ ნგრევად ან/და საცხოვრებლად უკარგის შენობას. იმ ეტაპზე კ. მოხერხდა მოსარჩელეთა საცხოვრებელი უზრუნველყოფა, თუმცა გაიცა ადმინისტრაციული დაპირება რომლის მიხედვით, მათი ოჯახის გრძელვადიანი განსახლების საკითხი განიხილებოდა 1 წლ განმავლობაში. დაპირება შესრულდა მხოლოდ 2018 წელს, ხოლო მანამდე დევნილები ცხოვრობდნ ქირით, ბოლო 2 წლის განმავლობაში კი ქალაქ თბილისში, ...ის ქ. №54-ში მდებარე ნათესავის სახლ მოსარჩელემ აგრეთვე მიუთითა, რომ აღნიშნული სახლი აშენდა 2015 წლამდე მის კუთვნილ მიწ ნაკვეთზე, რომელიც მიჰყიდა ს. ც-ას.

მოსარჩელებმა აღნიშნეს, რომ საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილი შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს 2018 წლის 19 სექტემბრის ბრძანებულებით დასაბუთების გარეშე უარი ეთქვათ ოჯახის გრძელვადიანი საცხოვრებელი

უზრუნველყოფაზე ოჯახის ფაქტობრივი საცხოვრებლის არსებობის საფუძველით, რაც ადმინისტრაციულ დაპირების პირობებში, არასწორია. ამდენად, მოსარჩლეებმა სადავო აქტის ბათილად ცნობა (გრძელვადიანი საცხოვრებელი დაკმაყოფილების შესახებ მოპასუხისთვის ახალი აქტის გამოცემის დაგეგმვა მოითხოვეს.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2018 წლის 14 ნოემბრის განჩინებით საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა (სოციალური) დაცვის სამინისტროს უფლებამოსიერად მიჩნეულ იქნა საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სს სოციალური მომსახურების სააგენტო.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2019 წლის 11 თებერვლ გადაწყვეტილებით რ. კ-ას, ა. კ-ას, ს. ც-ას, კ. კ-ას, ა. ა-ის სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

პირველი ინსტანციის სასამართლომ საქმეზე დადგენილად მიიჩნია შემდეგი ფაქტობრივი გარემოებები:

მოსარჩლეები არიან აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებული პირები - დევნილები.

საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს 2012 წლის 7 მარტის № 05/02-12/3942 წერილ მოსარჩლეებს ეცნობათ, რომ 2012 წლის 29 თებერვალს, ქალაქ თბილისში, ...ის გამზირის №...-ში მდებარე დევნილთა კომპაქტურად განსახლების ობიექტის ჩამონგრევის შედეგად, მათი ოჯახის მიერ დაკავებულ ფართი გახდა საცხოვრებლად გამოუსადეგარი. მათი ოჯახის გრძელვადიანი განსახლება განიხილებოდა ვაკე-საბურთალოს ტერიტორიაზე 1 (ერთი) წლის ვადაში. ამასთან, აღნიშნული პერიოდ განსახლებაში, მათი ოჯახის დროებით საცხოვრებელი ფართის დაქირავებისათვის, საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტრო ყოველთვიურად უზრუნველყოფდა 170 ლარის გადახდას.

საჯარო რეესტრიდან ამონაწერით დასტურდება, რომ ქალაქ თბილისში, ...ის ქუჩა №54-ში მდებარე 150 კვ.მ. საცხოვრებელი ფართი, 2017 წლის 19 აპრილის მდგომარეობით, საკუთრების უფლები რეგისტრირებულია ს. ც-ას სახელზე. უფლების დამადასტურებელი დოკუმენტია ნასყიდობ ხელშეკრულება.

დევნილთა საკითხების შემსწავლელი კომისიის 2018 წლის 5 ივნისის № 21 სხდომის ოქმითანხმად, ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს მიმომზადებული დასკვნის შესაბამისად, განხილულ იქნა საკითხი ქალაქ თბილისში, (...ის ქ. № სიკოცხლისათვის მომეტებული საფრთხის შემცველი ნგრევადი ობიექტებიდან დევნილ ოჯახს გრძელვადიანი საცხოვრებელი უზრუნველყოფის შესახებ. ა. კ-ა, რ. კ-ა, ს. ც-ა, კ. კ-ა და ა. ა-ი (არადევნილ დაკმაყოფილდნენ სამოთხიანი ბინით.

საჯარო რეესტრიდან ამონაწერით დასტურდება, რომ ქალაქ თბილისში, ...ის ქუჩა № 22-ში (მც. სართული, ბლოკი A, ბინა № 55) მდებარე 72,55 კვ.მ. საცხოვრებელი ფართი, 2018 წლის 8 ივნისის მდგომარეობით, საკუთრების უფლებით რეგისტრირებულია სახელმწიფოს სახელზე. მოსარჩლეებ აღნიშნული ფართის მიღებაზე თანხმობა განაცხადეს, რის შემდეგაც იგი გადაეცათ საცხოვრებლად.

ასევე, დადაგენილია, რომ 2018 წლის 14 სექტემბერს, სამინისტროს თანამშრომლები დამატებით მოკვლევის მიზნით გამოცხადდნენ ქალაქ თბილისში, ...ის ქუჩა №5-ში. გასაუბრებისას გაირკვა, რომ რ. კ-ა ოჯახი აღნიშნულ მისამართზე მდებარე სახლში ცხოვრობს დაახლოებით 3 წელიწადი. რ. კ-ამ სახლ ნასყიდობის ხელშეკრულების საფუძველზე 2017 წლის 11 აპრილს გადახდის ს. ც-ას მძაზე - ს. ც-ა რომელიც ოჯახთან ერთად ცხოვრობს ...ას ქუჩა №8ა-ში, ხოლო აღნიშნულ სახლში ცხოვრებას განაგრძო კვარაცხელიების ოჯახი.

საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობის (სოციალური) დაცვის სამინისტროს 2018 წლის 19 სექტემბრის № 01-488/ო ბრძანებით, გრძელვადიანი საცხოვრებელი ფართით უზრუნველყოფაზე, უარი ეთქვა რ. კ-ას ოჯახს, ალტერნატიული საცხოვრებელი გამო. ამასთან, მათ დაევალი დაუყოვნებლივ გამოეთავისუფლებინათ სამინისტროს მიერ გადმოცემულ საცხოვრებელი ფართი.

2018 წლის 19 სექტემბერს, სამინისტროს თანამშრომლები დევნილთა საკითხების შემსწავლელი კომისიის 2018 წლის 17 სექტემბრის გადაწყვეტილების საფუძველზე გამოცხადდნენ ქალაქ თბილისში, ... ქუჩა № 22-ში, კორპუსი 21, ბლოკი A, სართული 5, ბინა № 55-ში, საცხოვრებელი ფართი გამოთავისუფლებისა და ჩაბარების მიზნით. რ. კ-ასთან შეთანხმებით დალუქულ იქნა საცხოვრებელი ფართი, ასევე გადაღებულ იქნა ფოტოები.

2018 წლის 12 ოქტომბრის სოციალურად დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ერთიანი ბაზიდან ამონაწერით დასტურდება, რომ რ. კ-ა, ს. ც-ა, ა. კ-ა, ა. ა-ი და კ. კ-ა რეგისტრირებული არიან სოციალურ დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ერთიანი ბაზაში მისამართით: თბილისი, დიდუბე-ჩუღურეთის რაიონი ...ის ქუჩა №54/1. სარეიტინგო ქულა - 1000 (ქულის მინიჭების თარიღია 2017 წლის 29 ოქტომბერი).

სასამართლომ მიუთითა საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა მინისტრის 2013 წლის 9 აგვისტოს № 3 ბრძანებით (სადავო აქტის გამოცემის დროს მოქმედი რედაქცია) დამტკიცებულ დევნილთა საცხოვრებელი უზრუნველყოფის წესით დადგენილ დევნილთა გრძელვადიანი საცხოვრებელი ფართი უზრუნველყოფის პრიტორიტეტზე. კერძოდ, მე-6 მუხლის მე-10 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, წესის მე-3-მე-6 მუხლებით გათვალისწინებული პროცედურების განხორციელებისას, კომისიის უფლებამოსილია პრიორიტეტი მიანიჭოს და ამ მუხლის მე-5 პუნქტში მოცემული პრიტორიტეტის გარე განხორციელოს იმ დევნილი ოჯახების გრძელვადიანი საცხოვრებელი ფართით უზრუნველყოფა რომლებიც ცხოვრობენ სიკოცხლისათვის ან ჯანმრთელობისათვის მომეტებული საფრთხის შემცველ ნგრევადა და/ან საცხოვრებლად უკარგის მართლზომიერ მფლობელობაში გადაცემულ საცხოვრებელ ფართობში (ყოფილ დევნილთა კომპაქტურად განსახლების ობიექტში). ამგვარი ობიექტების მდგომარეობა უნდა დასტურდებოდეს სამინისტროს ან კონკრეტული კომპაქტურად განსახლების ობიექტ მაცხოვრებელი დევნილი ოჯახების დაკავით მომზადებული შესაბამისი საექსპერტო დასკვნით. ამასთან, ამავდროულად პირველი მუხლის მე-3 პუნქტით დადგენილია, რომ ამ წესის შესაბამისად არ განიხილება დევნილი ოჯახების განაცხადები, რომლებსაც, დევნილის სტატუსთან ერთად, ერთდროულად აქვთ მიღებული საცხოვრებელი ფართი ან/და ერთჯერადი ფულადი დახმარება გრძელვადიანი საცხოვრებელი ფართით უზრუნველყოფის ღონისძიების ფარგლებში. სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებულ ბოლო ეტაპზე განიხილება იმ დევნილი ოჯახების დახმარების შესაძლებლობები, რომლებიც არ საჭიროებ გრძელვადიან განსახლებას, მათ შორის იმ დევნილი ოჯახების, რომელთა ოჯახის წევრ(ებ)მა საკუთარი სახსრებით შეიძინეს საცხოვრებელი ფართი.

სასამართლომ მიუთითა, რომ საქმის მასალებით დასტურდებოდა მოსარჩელეთა ოჯახის ფაქტობრივ მფლობელობაში საცხოვრებლის სახლის არსებობა, მდებარე ქალაქ თბილისში, ...ის ქუჩა № 1. მოსარჩელეთა ოჯახი ბოლო სამი წლის განმავლობაში უწყვეტად ცხოვრობდა მითითებულ მისამართზე აღნიშნული გარემოება დასტურდებოდა, როგორც მონიტორინგის სამმართველოს მიერ შედგენილ ოქმით, ასევე ამონაწერით სოციალურად დაუფლები ოჯახების მონაცემთა ერთიანი ბაზიდან, რომელ თანახმადაც, რ. პ.-ს, ს. ი.-ს, ა. პ.-ს, ა. პ.-ი და პ. პ.-ა რეგისტრირებული არიან სოციალურად დაუფლებ ოჯახების მონაცემთა ერთიანი ბაზაში მითითებულ მისამართზე. აღნიშნულიდან გამომდინარე, ამ ოჯახს მოსარჩელებს უარი ეთქვათ საცხოვრებელი ფართით დაკმაყოფილების შესახებ მოთხოვნა პრიორიტეტი მიენიჭათ იმ დევნილ ოჯახებს, რომლებიც ფაქტობრივად ცხოვრობდნენ მაცხოვრებლის ადგილზე და სხვა თავშესაფარი არ გააჩნდათ.

ზემოაღნიშნული მსჯელობისა და დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებებიდან გამომდინარე სასამართლომ მიიჩნია, რომ განსახილველ შემთხვევაში გასაჩივრებული ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი გამოცემული იყო კანონმდებლობის მოთხოვნათა დაცვით და არსებობდა მისი ბათილად ცნობის წინაპირობები.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2019 წლის თებერვლის გადაწყვეტილება მოსარჩელებმა სააპელაციო წესით გაასაჩივრეს.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2020 წლის 8 დეკემბრ განჩინებით სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს უფლებამონაცვლიდ მიჩნეულ იქნა სს დევნილთა, ეკომიგრანტთა და საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფის სააგენტო.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2020 წლის დეკემბრის გადაწყვეტილებით რ. პ.-ს, ა. პ.-ს, ს. ი.-ს, ა. პ.-ს, ა. პ.-ის სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდ გაუქმდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2019 წლის თებერვლის გადაწყვეტილება და მიღებულ იქნა ახალი გადაწყვეტილება, რომლითაც სარჩელ დაკმაყოფილდა; ბათილად იქნა ცნობილი „რ. პ.-ს ოჯახის გრძელვადიანი საცხოვრებელ უზრუნველყოფაზე უარის თქმის შესახებ“ საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილ შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს 2018 წლის 19 სექტემბრის № 01-488 ბრძანება და მოპასუხეს - სსიპ დევნილთა, ეკომიგრანტთა და საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფ სააგენტოს (სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს უფლებამონაცვლი) „მოსარჩელებ გრძელვადიანი საცხოვრებელი ფართით უზრუნველყოფის თაობაზე“ ახალი ადმინისტრაციული სამართლებრივი აქტის გამოცემა დაევალა.

სააპელაციო სასამართლომ სრულად გაიზიარა საქალაქო სასამართლოს მიერ დადგენილ ფაქტობრივი გარემოებები, თუმცა არ დაეთანხმა მათ სამართლებრივ შეფასებას და მიუთითა საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა მინისტრის 2013 წლის 9 აგვისტოს № 320 ბრძანებით დამტკიცებული „დევნილ საცხოვრებელი უზრუნველყოფის შესახებ წესები“, რომლის მე-6 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმა გრძელვადიანი საცხოვრებელ ფართით უზრუნველყოფის მიზნით, ამ წესის მე-3-მე-5 მუხლებზე გათვალისწინებული გადაწყვეტილების მიღებისას, კრიტერიუმების საფუძველზე, განისაზღვრე დევნილი ოჯახების საჭიროებების პრიორიტეტიულობა. კრიტერიუმების გათვალისწინების პროცეს გამარტივების მიზნით, თითოეული კრიტერიუმი ტოლია გარკვეული რაოდენობის ქულისა, რომლებ დევნილი ოჯახის საჭიროების შეფასებისას დაჯამდება. ქულები მითითებულია კრიტერიუმებ პრიორიტეტიულობის საჩვენებლად. დევნილი ოჯახს, რომელიც მეტ ქულას დააგროვებს, ენიჭ პრიორიტეტი. ამავე მუხლის მე-10 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის მიხედვით, ამ წესის მე-3-მე-6 მუხლებზე გათვალისწინებული პროცედურების განხორციელებისას, კომისია უფლებამოსილია პრიორიტეტ მიანიჭოს და ამ მუხლის მე-5 პუნქტში მოცემული კრიტერიუმების გარეშე განახორციელოს: იმ დევნილ ოჯახების გრძელვადიანი საცხოვრებელი ფართით უზრუნველყოფა, რომლებიც ცხოვრობ სიცოცხლისათვის ან ჯანმრთელობისათვის მომეტებული საფრთხის შემცველ ნგრევად და/საცხოვრებლად უკარგის მართლზომიერ მფლობელობაში გადაცემულ საცხოვრებელ ფართობში (ყოფი დევნილთა კომპაქტურად განსახლების ობიექტში). ამგვარი ობიექტების მდგომარეობა უნ დასტურდებოდეს სააგენტოს ან კონკრეტული კომპაქტურად განსახლების ობიექტში მაცხოვრებელ დევნილი ოჯახების დაკვეთით მომზადებული შესაბამისი სექსპერტო დასკვნით.

ამრიგად, ვინაიდან საქმის მასალებით დასტურდებოდა სიცოცხლისთვის მომეტებული საფრთხ შემცველი ნგრევადი ობიექტიდან მოსარჩელეთა განსახლება, რის გამოც რ. პ.-ს დევნილი ოჯახი 2018 წელ დაკმაყოფილდა სამოთხიანი ბინით, მანამდე კი, თითქმის 3 წლის განმავლობაში დევნილი ცხოვრობდნენ გასხვსებულ სახლში, პალატამ მიიჩნია, რომ დროებით, აუცილებელი საჭიროებიდ გამომდინარე, სხვის საკუთრებაში არსებული ფართით სარგებლობის შესაძლებლობა არ გამორიცხავ მოსარჩელეთა უფლებას, როგორც დევნილი ოჯახი განსახლებული ყოფილიყო ნორმატიული აქტ გათვალისწინებული წესით.

პალატამ ყურადღება გაამახვილა, ასევე, იმ გარემოებაზე, რომ 2012 წელს სამინისტრო გადაწყვეტილებით ქალაქ თბილისში, ...ის ქუჩა ...-ში მცხოვრები დევნილების გამოსახლება მოხდა მიზეზით, რომ დაკავებული ფართი გახდა საცხოვრებლად გამოუსადეგარი. ამასთან, საქართველო ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილ სამინისტროს 2012 წლის 7 მარტის № 05/02-12/3942 წერილით ა. პ.-ს, ა. პ.-ს და ს. ი.-ს იცნობათ, რ საქართველოს მთავრობის 2009 წლის 28 მაისის № 403 განკარგულებით დამტკიცებული „იძულებ გადაადგილებულ პირთა-დევნილთა მიმართ 2009-2012 წლებში სახელმწიფო სტრატეგი განხორციელების სამოქმედო გეგმის“ შესაბამისად, მათი ოჯახის გრძელვადიანი განსახლება განხილვ ეაკ-საბურთალოს ტერიტორიაზე 1 (ერთი) წლის ვადაში. ამდენად, გაიცა ადმინისტრაციული დაპირე რომლის მიხედვით, მოსარჩელების გრძელვადიანი განსახლება განხორციელდებ 1 წლის განმავლობა თორმეც ადმინისტრაციულმა ორგანომ აღნიშნული დაპირება დადასტურა ვადაში არ შესრულა (მოსარჩელების გრძელვადიანი საცხოვრებელი ფართით უზრუნველყოფის თაობაზე გადაწყვეტილ მიიღო მხოლოდ 2018 წელს, რომელიც თავადვე სწონ ბათილად. პალატა ასევე მიუთითა იმ გარემოება რომ მოპასუხე მხარის მიერ ვერ იქნა დადასტურებული, რომ 2012 წლის 7 მარტის № 05/02-12/39 დაპირების გატანისას ადგილი ჰქონდა დაინტერესებული მხარის უკანონო ქმედებას ან სხვა რაი გარემოებას, რომელიც მხარის კანონიერ ნდობას გამორიცხავდა. საქართველოს ზოგად ადმინისტრაციული კოდექსის მე-9 მუხლის პირველი და მეორე ნაწილების მიხედვით, ადმინისტრაციული ორგანოს დაპირება არის ადმინისტრაციული ორგანოს წერილობითი დოკუმენტ რომელიც ადასტურებს, რომ მოცემული ქმედება განხორციელდება, რაც შეიძლება გახდ დაინტერესებული მხარის კანონიერი ნდობის საფუძველი.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ არსებობდა სადა

აქტის ბათილად ცნობისა და ადმინისტრაციული ორგანოსთვის ახალი აქტის გამოცემის დავალზე სამართლებრივი საფუძველი.

თბილისის საპოლიციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2020 წლის დეკემბრის გადაწყვეტილება სსიპ დევნილთა, ეკომიგრანტთა და საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფ სააგენტო საკასაციო წესით გაასაჩივრა.

საკასაციო საჩივრის თანახმად, დევნილთა საკითხების შემსწავლელი კომისიის 2018 წლის 5 ივნისის გადაწყვეტილებით (ოქმი № 21) რ. კ.-ს დევნილი ოჯახი 2012 წელს გაცემული ადმინისტრაციული დაპირების საფუძველზე, სოლადობის გათვალისწინებით, შესაბამისი მიღება-ჩაბარების აქტ გაფორმებით, დაკმაყოფილდა სამოთახიანი ბინით ქალაქ თბილისში, ახლადამენებულ კორპუსში (...ის № 22, კორპუსი № 21, ბინა № 55). კომისიის 2018 წლის 17 სექტემბრის სხდომაზე (ოქმი № 36), ახალ გარემოების საფუძველზე წარმოდგენილი ონფორმაციის შესაბამისად, ძალადაკარგულად გამოცხადდა ამვე კომისიის 2018 წლის 5 ივნისის გადაწყვეტილება რ. კ.-ს ოჯახის ნაწილში.

კასაციის მითითებით, მოკვლევის შედეგად დადგინდა, რომ მოსარჩელის ოჯახის ფაქტობრივ მფლობელობაში იყო ქალაქ თბილისში, ...ის ქუჩა № 54-ში მდებარე საცხოვრებელი სახლი. რ. კ.- აღნიშნული ბინა ნასყიდობის ხელშეკრულების საფუძველზე შეიძინა 2005 წელს და საჯარო რეესტრ თაგის სახელზე აღრიცხა 2010 წლის 14 მაისს, ხოლო 2017 წლის 19 აპრილს გააფორმა მეუღლის მძის - ს. ას სახელზე. კომისიის თანამშრომლების ადგილზე გამოცხადებისას ს. კ.-მ დაადასტურა, რომ აღნიშნულ ბინაში ბოლო 3 წელია უწყვეტად ცხოვრობს. დასახილველი გარემოებები მეტყველებს იმ ფაქტზე, რომ კ.-ს ოჯახი ფაქტობრივად არ სარგებლობდა მისთვის მართლმომიერი მფლობელობაში გადაცემულ საცხოვრებელი ფართით. შესაბამისად, მოსარჩელეთა მფლობელობასა და სარგებლობაში ალტერნატიულ საცხოვრებლის არსებობა ქმნიდა საკმარის საფუძველს იმის დასადგენად, რომ მოსარჩელის ოჯა გადაუდებელ განსახლებას არ საჭიროებდა. ამრიგად, მათ გრძელვადიანი საცხოვრებელი უზრუნველყოფაზე მართებულად ეთქვათ უარი.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2021 წლის 16 აპრილ განჩინებით საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილ შესაბამისად, დასაშვებობის შესამოწმებლად წარმოდგენილი იქნა მიღებული სსიპ დევნილთა, ეკომიგრანტთა და საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფის სააგენტოს საკასაციო საჩივარი.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2021 წლის 9 დეკემბრ განჩინებით საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირც განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს საკასაციო საჩივარი მიჩნეულ იქნა დასაშვებად და მი განხილვა დაინიშნა მხარეთა დასწრების გარეშე.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო, საქმის მასალებისა და საკასაციო საჩივრის საფუძვლების შესწავლ შედეგად, მიიჩნევს, სსიპ დევნილთა, ეკომიგრანტთა და საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფის სააგენტო საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს, გაუქმდეს გასაჩივრებული გადაწყვეტილება და მიღებული იქნეს ახალი გადაწყვეტილება, რომლითაც რ. კ.-ს, ა. კ.-ს, ს. ც.-ს, კ. კ.-სა და ა. ა.-ის სარჩელი დაკმაყოფილდება.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს საქმის მასალებში ასახულ შემდეგ ფაქტობრივ გარემოებებზე:

1. მოსარჩელეთა ოჯახი წარმოადგენს დევნილ ოჯახს (ა. ა-ი არის ოჯახის არადევნილი წევრ რომელთაც მინიჭებული აქვთ დევნილის სტატუსი.

2. საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირც განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს 2012 წლის 7 მარტის № 05/02-12/3942 წერილ მოსარჩელებს იცნობათ, რომ 2012 წლის 29 თებერვალს, ქალაქ თბილისში, ...ის გამზირის №...-ში მდებარე დევნილთა კომპაქტურად განსახლების ობიექტის ჩამონგრევის შედეგად, მათი ოჯახის მიერ დაკავებულ ფართი გახდა საცხოვრებლად გამოუსადეგარი. მათი ოჯახის გრძელვადიანი განსახლება განიხილებოდა ვაკე-საბურთალოს ტერიტორიაზე 1 (ერთი) წლის ვადაში. ამასთან, აღნიშნული პერიოდ განმავლობაში, მათი ოჯახის დროებით საცხოვრებელი ფართის დაქირავებისათვის, საქართველო ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილ სამინისტრო ყოველთვიურად უზრუნველყოფდა 170 ლარის გადახდას.

3. დევნილთა საკითხების შემსწავლელი კომისიის 2018 წლის 5 ივნისის № 21 სხდომის ოქმ თანახმად, ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს მი მომზადებული დასკვნის შესაბამისად, განხილულ იქნა საკითხი ქალაქ თბილისში, (...ის ქ. № სიკოცხლისათვის მომუშავე საფრთხის შემცველი ნგრევათი ობიექტიდან დევნილ ოჯახს გრძელვადიანი საცხოვრებელი უზრუნველყოფის შესახებ. ა. კ.-ს, რ. კ.-ს, ს. ც.-ს, კ. კ.-სა და ა. ა.-ი (არადევნილ დაკმაყოფილდნენ სამოთახიანი ბინით.

4. საჯარო რეესტრიდან ამონაწერით დასაბუთდება, რომ ქალაქ თბილისში, ...ის ქუჩა №22-ში (მ. სართული, ბლოკი A, ბინა № 55) მდებარე 72,55 კვ.მ. საცხოვრებელი ფართი, 2018 წლის 8 ივნის მდგომარეობით, საკუთრების უფლებით რეგისტრირებულია სახელმწიფოს სახელზე. მოსარჩელებ აღნიშნული ფართის მიღებაზე თანხმობა განაცხადეს, რის შემდეგაც იგი გადაეცათ საცხოვრებლად.

5. დადაგინილია, რომ 2018 წლის 14 სექტემბერს, სამინისტროს თანამშრომლები დამატებით მოკვლევის მიზნით გამოცხადდნენ ქალაქ თბილისში, ...ის ქუჩა №5-ში. გასაუბრებისას გაირკვა, რომ ოჯა აღნიშნულ მისამართზე მდებარე სახლში ცხოვრობს დაახლოებით 3 წელია მეტია. რ. კ.-მ სახლ ნასყიდობის ხელშეკრულების საფუძველზე 2017 წლის 11 აპრილს გაასხვისა ს. ც.-ს ძმაზე - ს. ც.-მ რომელიც ოჯახთან ერთად ცხოვრობს ...ის ქუჩა №8ა-ში.

6. საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობის (სოციალური დაცვის სამინისტროს 2018 წლის 19 სექტემბრის № 01-488/ო ბრძანებით, გრძელვადიან საცხოვრებელი ფართით უზრუნველყოფაზე, უარი ეთქვა რ. კ.-ს ოჯახს, ალტერნატიული საცხოვრებლ ქონის გამო. ამასთან, მათ დაეკლათ დაუყოვნებლივ გამოეთავისუფლებინათ სამინისტროს მი გადაცემული საცხოვრებელი ფართი.

7. 2018 წლის 19 სექტემბერს, სამინისტროს თანამშრომლები დევნილთა საკითხების შემსწავლელი კომისიის 2018 წლის 17 სექტემბრის გადაწყვეტილების საფუძველზე გამოცხადდნენ ქალაქ თბილისში, ... ქუჩა № 22-ში, კორპუსი 21, ბლოკი A, სართული 5, ბინა № 55-ში, საცხოვრებელი ფართ გამოთავისუფლებისა და ჩაბარების მიზნით. რ. კ.-სთან შეთანხმებით დალუქულ იქნა საცხოვრებელ ფართი, ასევე გადაღებულ იქნა ფოტოები.

8. 2018 წლის 12 ოქტომბრის სოციალურად დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ერთიანი ბაზიდ

ამონაწერით დასაქურდობა, რომ რ. პ-ს, ს. გ-ს, ა. პ-ს, ა. ა-ი და პ. პ-ს რეგისტრირებული არიან სოციალურ: დაყოველი ოჯახების მონაცემთა ერთიან ბაზაში მისამართით: თბილისი, დიდუბე-ჩულოვრეთის რაიონ ...ის ქუჩა №54/1. სარეიტინგო ქულა - 1000 (ქულის მინიჭების თარიღია 2017 წლის 29 ოქტომბერი).

9. საქმის მასალებით ასევე დადგენილია, რომ რ. პ-მ 2005 წელს შეიძინა და 2010 წელს საჯარო რეესტრში აღიკმა ქალაქ თბილისში, ...ის ქუჩა №54-ში მდებარე 150 კვ.მ. საცხოვრებელი ფართი (იხ. ს. 318-319), ხოლო 2017 წლის 19 აპრილს გასსხვისა ცოლის ძმის - ს. ც-ს სახელზე. უფლებ დამადასტურებელი დოკუმენტია ნასყიდობის ხელშეკრულება.

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ განსახილველ საქმეში მთავარ სადავო საკითხს წარმოადგენს რ. პ-ს დევნილი ოჯახისთვის გრძელვადიანი საცხოვრებელი უზრუნველყოფაზე უარის თქმ კანონიერება, ალტერნატიული საცხოვრებელი სახლის არსებობის საფუძველით.

საკასაციო პალატა მიუთითებს „საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა შესახებ“ საქართველოს კანონზე (სადავო პერიოდში მოქმედ რედაქცია), რომლის მე-4 მუხლის „ო“ ქვეპუნქტის მიხედვით, დევნილის გრძელვადიანი საცხოვრებელი უზრუნველყოფა არის დევნილის სტატუსიდან გამომდინარე, დევნილი ოჯახის განსახლების მიზნის მისთვის სახელმწიფო ორგანოების, მუნიციპალიტეტების, საერთაშორისო, დონორი ან ადგილობრივი ორგანიზაციების, ფიზიკური ან კერძო სამართლის იურიდიული პირების მიერ საცხოვრებელი ფართობი საკუთრებაში გადაცემა ან სანაცვლოდ მისი სათანადო ფულადი ან სხვა სახის დახმარებით უზრუნველყოფა, ხოლო იმავე კანონის მე-13 მუხლის მე-2 და მე-3 პუნქტების თანახმად, იძულებით გადაადგილებისას უსახლკაროდ დარჩენილ დევნილს სამინისტრო სხვა შესაბამის სახელმწიფო უწყებებთან ერთად უზრუნველყოფს სათანადო საცხოვრებელი. ამასთან, დევნილთა გრძელვადიანი საცხოვრებელი უზრუნველყოფა ხდება წინასწარ განსაზღვრული კრიტერიუმების საფუძველზე გამონაკლისის სახით, საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა მინისტრის 2013 წლის 9 აგვისტოს № 320 ბრძანებით დამტკიცებული „დევნილთა საცხოვრებელი უზრუნველყოფის წესის“ მე-6 მუხლის მე-10 პუნქტის, ქვეპუნქტის შესაბამისად, კომისია უფლებამოსილია პრიორიტეტი მინიჭოს და პრიორიტეტის გარე განახორციელოს იმ დევნილი ოჯახების გრძელვადიანი საცხოვრებელი ფართობი უზრუნველყოფა რომლებიც ცხოვრობენ სიცოცხლისათვის ან ჯანმრთელობისათვის მომეტებული საფრთხის შემდეგ ნგრევად და/ან საცხოვრებლად უკარგის მართლზომიერ მფლობელობაში გადაცემულ საცხოვრებელ ფართობში (ყოფილ დევნილთა კომპაქტურად განსახლების ობიექტში). ამგვარი ობიექტების მფლობელი უნდა დასაქურდობდეს სამინისტროს ან კონკრეტული კომპაქტურად განსახლების ობიექტ მაცხოვრებელი დევნილი ოჯახების დაკვეთით მომზადებული შესაბამისი საექსპერტო დასკვნით.

საკასაციო სასამართლო ასევე მიუთითებს, რომ დევნილთა საცხოვრებელი უზრუნველყოფა რეგისტრაციის განსაზღვრისთვის, მათი განცხადების დაკმაყოფილებისთვის პირები უნდა აკმაყოფილებდნ ნორმატიულად განსაზღვრულ წინაპირობებს. ამასთან, დასახილველი „დევნილთა საცხოვრებელი უზრუნველყოფის წესის“ პირველი მუხლის მე-3 პუნქტის მიხედვით, ბოლო ეტაპზე განიხილება დევნილი ოჯახების დახმარების შესაძლებლობები, რომლებიც არ საჭიროებენ გრძელვადიან განსახლებამრიგად, გრძელვადიანი საცხოვრებელი უზრუნველყოფად უპირატესობა მიენიჭება დევნილთა ოჯახებს, რომელთაც ალტერნატიული ფართი არ გააჩნიათ.

ამრიგად, ზემოაღნიშნულ ნორმათა ანალიზის შედეგად, საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რ დევნილთა საცხოვრებელი უზრუნველყოფა ხდება სახელმწიფოს მიერ, წინასწარ განსაზღვრულ კრიტერიუმების საფუძველზე. გამონაკლისია ნგრევად ობიექტში ცხოვრება, რაც შესაბამისი საექსპერტო დასკვნით უნდა დასაქურდობდეს. თუმცა აღნიშნული გამონაკლისიც ექვემდებარება რეგისტრაციის დაკმაყოფილდა სამოთხიანი ბინით ახლადაშენებულ კორპუსებში, მდებარე: ქალაქ თბილისში, ... რაიონი, ...ის ქუჩა №22, კორპუსი №21, ბლოკი A, მე-5 სართული, ბინა №55. აღნიშნულთან დაკავშირებით გაფორმდა მიღება-ჩაბარების აქტი.

საკასაციო სასამართლო იზიარებს კასატორის მოსაზრებას იმასთან დაკავშირებით, რომ სააპელაციო სასამართლომ უკუღმართული საქმეზე დადგენილი გარემოებები, წერილობითი მტკიცებულებები რომლებიც ადასტურებენ ადმინისტრაციული ორგანოს მხრიდან საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობა მქონე გარემოებების სრულყოფილად შესწავლისა და მოსარჩელეთა ქალაქ თბილისში, ...ის ქუჩა №54-მდებარე სახლში ცხოვრების ფაქტს.

განსახილველ შემთხვევაში, უდავოდ დადგენილია, რომ ლევან სამხარაულის სახელობ სასამართლო ექსპერტის ეროვნული ბიუროს მიერ მომზადებული დასკვნის შესაბამისად, კომისი მიერ განხილულ იქნა საკითხი ქალაქ თბილისში, ...ის ...-ში სიცოცხლისათვის მომეტებული საფრთხე შემდეგლი ნგრევადი ობიექტებიდან დევნილი ოჯახთა გრძელვადიანი საცხოვრებელი უზრუნველყოფა შესახებ. კომისიის 2018 წლის 5 ივნისის გადაწყვეტილებით (ოქმი №21) რ. პ-ს 5-სულიანი დევნილი ოჯა დაკმაყოფილდა სამოთხიანი ბინით ახლადაშენებულ კორპუსებში, მდებარე: ქალაქ თბილისში, ... რაიონი, ...ის ქუჩა №22, კორპუსი №21, ბლოკი A, მე-5 სართული, ბინა №55. აღნიშნულთან დაკავშირებით გაფორმდა მიღება-ჩაბარების აქტი.

ასევე, დადგენილია, რომ 2018 წლის 14 სექტემბერს, ადმინისტრაციული წარმოების ფარგლებში სამინისტროს თანამშრომლები გამოცხადდნენ ქალაქ თბილისში, ...ის ქუჩა № 5-ში, რ. პ-ს მი: გასხვისებულ საკუთრებაში. მათ ადავლზე დახვდათ რ. პ-ს მეუღლე - ს. ც-ა და შვილიშვილი - პ. პ-ა. ს. ასთან გასაუბრებისას გაირკვა, რომ ოჯახი გასხვისებულ სახლში ცხოვრობს დაახლოებით 3 წელზე მეტ და მისი განმარტებით, როდის აშენდა სახლი მას არ ახსოვს. გაირკვა, რომ რ. პ-მ სახლი ნასყიდობ ხელშეკრულების საფუძველზე 2017 წლის 11 აპრილს გაასხვისა ს. ც-ს ძმაზე - ს. ც-ზე, რომელიც ოჯახთ ერთად ცხოვრობს ...ას ქუჩა №8ა-ში.

განმეორებითი მონიტორინგისა და გასაუბრების შედეგებზე დაყრდნობით, დევნილთა საკითხებ შემსწავლელმა კომისიამ იმსჯელა 2018 წლის 5 ივნისის (ოქმი № 21) გადაწყვეტილებაში ცვლილებ შეტანის თაობაზე. დაადგინა, რომ რ. პ-ა 2017 წელამდე ფლობდა საცხოვრებელ ფართს (სამსართულია კერძო სახლი) ქალაქ თბილისში, ...ის ქუჩა №54-ში, რომელიც 2017 წელს ნასყიდობის ხელშეკრულებ გასხვისა ცოლის ძმაზე - ს. ც-ზე. შესაბამისად, დასახილველი ახალი გარემოების გათვალისწინებით კომისიამ ბათილად ცნო 2018 წლის 5 ივნისის გადაწყვეტილება (ოქმი №21) რ. პ-ს ოჯახის საცხოვრებელი უზრუნველყოფასთან დაკავშირებით და განმარტებულს განუმარტა, რომ სადავო აქტით უარი ით: ქალაქ თბილისში, ახლადაშენებულ კორპუსში გრძელვადიანი საცხოვრებელი უზრუნველყოფა ალტერნატიული საცხოვრებელი სახლის არსებობის საფუძველით. ამდენად, არ დადასტურდა რ. პ- დევნილი ოჯახის გადაუდებელი განსახლების აუცილებლობა. ამიტომ, სამინისტროს მიერ რ. პ-სთ მიმართებაში მიღებულ იქნა გადაწყვეტილება გრძელვადიანი საცხოვრებელი უზრუნველყოფაზე უარ თქმის შესახებ.

საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ კომისია უფლებამოსილი იყო ეხელმძღვანელა საქართველო ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილი

მინისტრის 2013 წლის 9 აგვისტოს № 320 ბრძანებით დამტკიცებული დევნილთა საცხოვრებელ უზრუნველყოფის წესის მე-6 მუხლის მე-10 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტით და ამავე მუხლის მე-5 პუნქტ მოცემული კრიტერიუმების შეფასების გარეშე გადაწყვიტა მითითებულ ობიექტში მცხოვრები ოჯახები გრძელვადიანი საცხოვრებელი ფართებით უზრუნველყოფის საკითხი, იმ შემთხვევაში, თუ სათანადო გამოკვლევის შედეგად დადასტურდებოდა, რომ ოჯახი მითითებულ მისამართზე ფაქტობრივად ცხოვრობდა. ასევე, სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებულ ბოლო ეტაპზე განიხილებოდა იმ დევნილი ოჯახების დახმარების შესაძლებლობები, რომელთაც არ საჭიროებდნენ გრძელვადიან განსახლებას, მ: შორის იმ დევნილი ოჯახების, რომელთა ოჯახის წევრ(ებ)მა საკუთარი სახსრებით შეიძინა საცხოვრებელი ფართი. ამდენად, ვინაიდან საქმის მასალებით დასტურდება, რომ მოსარჩელეთა ოჯახი ფაქტობრივად მფლობელობაშია საცხოვრებელის სახლი, მდებარე ქალაქ თბილისში, ...ის ქუჩა № 54, ხოლო მოსარჩელეთა ოჯახი ბოლო სამი წლის განმავლობაში უწყვეტად ცხოვრობს მითითებულ მისამართზე, ამდენად, საცხოვრებელი ფართით უზრუნველყოფაზე უარის შესახებ, რამდენადაც მოსარჩელებს არ გააჩნდა საცხოვრებელი უზრუნველყოფის საჭიროება.

საკასაციო სასამართლოს მიიჩნევს, რომ მოცემულ შემთხვევაში სააკასაციო სასამართლოს პოზიცი დაუსაბუთებელია, ხოლო ადმინისტრაციულ ორგანოს საკითხის განხილვისას ზოგადად ადმინისტრაციული კოდექსის 96-ე მუხლის მოთხოვნის შესაბამისად, სრულყოფილად აქვს გამოკვლეული საქმის გარემოებები და განმცხადებლის მიერ წარდგენილი მტკიცებულებები, რის გამოც სადავო საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტროს 2018 წლის 19 სექტემბრის № 01-488/ო ბრძანება გამოცემულია კანონმდებლობით მოთხოვნათა დაცვით. გასაჩივრებულ ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტ ასახული კონკრეტული ურთიერთობის მოწესრიგება შეესაბამება მისი გამოცემის სამართლებრივ საფუძვლებს და წინააღმდეგობაში არ მოდის მოცემული ურთიერთობის მარეგულირებელ სამართლებრივ ნორმებთან. სადავო გადაწყვეტილება მიღებულია საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოებების გამოკვლევის საფუძველზე, რის გამოც, არ არსებობს მისი ბათილად ცნობის საფუძველი.

საკასაციო სასამართლო დამატებით მიუთითებს, რომ საქმეზე დადასტურებული ფაქტობრივი გარემოებების გათვალისწინებით, სამინისტროს მიერ დისკრეციული უფლებამოსილება განხორციელებულა კანონით დადგენილი ფარგლების გადაცილებით ან/და იმ მიზნის უგულვებელყოფით, რა მიზნითაც მინიჭებული აქვს აღნიშნული უფლებამოსილება. სამინისტროს შეფასება სრულად შეესაბამება ზემოხსენებული ნორმატიული აქტით დადგენილ მოთხოვნებს. ამასთან, სასამართლო დამატებით განმარტა, რომ დევნილი ოჯახების საცხოვრებელი ფართებით უზრუნველყოფა ხორციელდება მხოლოდ იტაპობრივად სახელმწიფო სტრატეგიის ფარგლებში, შესაბამისად, იმ დევნილი ოჯახი, რომელთა საცხოვრებელი ფართის მიღების თაობაზე განცხადებები ამ ეტაპზე არ დაკმაყოფილდა, აღნიშნულის თაობაზე იქნებათ დადგენილი წესით, უფლებამოსილი არიან კვლავ მიიღონ მონაწილეობა შემდეგ ეტაპზე და დაიკმაყოფილონ მათი მოთხოვნა კანონით გათვალისწინებული პირობებ შესაბამისად.

გარდა ზემოაღნიშნულისა, საკასაციო სასამართლო დამატებით მიუთითებს საქართველოს ზოგადად ადმინისტრაციული კოდექსის მე-9 მუხლი, რომლის პირველი ნაწილის თანახმად, ადმინისტრაციულ ორგანოს დაპირება არის ადმინისტრაციული ორგანოს წერილობითი დოკუმენტი, რომელიც ადასტურებს რომ მოცემული ქმედება განხორციელდება, რაც შეიძლება გახდეს დაინტერესებული მხარის კანონიერ ნდობის საფუძველი. ამავე მუხლის მეორე ნაწილის „ა“, „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტების თანახმად კ ადმინისტრაციული ორგანოს დაპირების მიმართ კანონიერი ნდობა არ შეიძლება არსებობდეს, თუ მ საფუძვლად უდევს ადმინისტრაციული ორგანოს კანონსაწინააღმდეგო დაპირება, ან თუ შესაბამის ნორმატიული აქტის შეცვლის გამო პირი ვეღარ აკმაყოფილებს დაწესებულ მოთხოვნებს, ან მ საფუძვლად უდევს დაინტერესებული მხარის უკანონო მოქმედება. ამრიგად, „ყოველგვარი დაპირება ვერ იქნება მიჩნეული კანონიერი ნდობის საფუძვლად. ასეთად მიიჩნევა მხოლოდ წერილობითი ფორმი შესრულებული დაპირება, რომლის შინაარსიდანაც აშკარად გამომდინარეობს, რომ ადმინისტრაციულ ორგანო (თანამდებობის პირი) ვალდებულია იღებს შესაბამის რაიმი ქმედება... მოთხოვნა დაკმაყოფილების სავალდებულო პირობას კი წარმოადგენს დაპირების მართლზომიერების გარკვევა განსახილველ შემთხვევაში დადგენილია, რომ ფაქტობრივად მფლობელობაში მქონე სახლი მოსარჩელე რ. ამ ნასყიდობის ხელშეკრულების საფუძველზე შეიძინა 2005 წელს და საჯარო რეესტრში აღრიცხა 2010 წელს თავისივე სახელზე (იხ. ს.ფ. 318-319), რის გამოც საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ სამინისტროს მიერ 2012 წელს გაკეთებული ადმინისტრაციული დაპირების მიმართ დაინტერესებული მხარის კანონიერი ნდობა არ არის დაცვის ღირსი.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო პალატა მიუთითებს, რომ რ. კ-ას, ა. კ-ას, ს. კ-ას, კ. ასა და ა. ა-ის სასარჩელო მოთხოვნას არ გააჩნია სათანადო ფაქტობრივი და სამართლებრივი საფუძველი, ხოლო სსიპ დევნილთა, ეკომიგრანტთა და საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფის სააგენტოს საკასაციო პრეტენზია არგუმენტირებული და დასაბუთებულია, შესაბამისად, იგი უნდა დაკმაყოფილდეს.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ სადავო ინდივიდუალური ადმინისტრაციული სამართლებრივი აქტი - რ. კ-ას ოჯახის გრძელვადიანი საცხოვრებელი ფართით უზრუნველყოფის თაობაზე უარის თქმის შესახებ, კანონშესაბამისია და არ არსებობს მისი ბათილად ცნობის ფაქტობრივი (სამართლებრივი საფუძველები. განსახილველ შემთხვევაში სახეზეა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 394-ე მუხლის „ე“ ქვეპუნქტის დარღვევა, რომლის თანახმად, გადაწყვეტილება ყოველთვის ჩაითვლება კანონის დარღვევით მიღებულად, თუ იგი იურიდიულად არ არის საკმარისად დასაბუთებული (გადაწყვეტილების გაუქმების აბსოლუტური საფუძველები), ხოლო ამავე კოდექსის 411 მუხლის თანახმად, საკასაციო სასამართლო თვითონ მიიღებს გადაწყვეტილებას საქმეზე, თუ არ არსებობს ამ კოდექსის 412-ე მუხლით გათვალისწინებული გადაწყვეტილების გაუქმებისა და საქმის სააპელაციო სასამართლოში ხელახლა განსახილველად დაბრუნების საფუძველები.

ზემოთქმულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ სსიპ დევნილი ეკომიგრანტთა და საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფის სააგენტოს საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს, გაუქმდეს თბილისის სააკასაციო სასამართლოს ადმინისტრაციული საქმეთა პალატა 2020 წლის 30 დეკემბრის გადაწყვეტილება და მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება, რომლითაც რ. კ-ას, კ. კ-ას, ს. კ-ას, კ. კ-ასა და ა. ა-ის სარჩელი არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველ მუხლის მე-2 ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 411-ე მუხლით და

გადაწყვეტა:

1. სსიპ დიფნილთა, იკომიგრანტთა და საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფის სააგენტოს საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს;
2. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2020 წლ. 30 დეკემბრის გადაწყვეტილება და მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება;
3. რ. კ-ას, ა. კ-ას, ს. ც-ას, კ. კ-ასა და ა. ა-ის სარჩელი არ დაკმაყოფილდეს;
4. საკასაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

თავმჯდომარე

გ. გოგიაშვილი

მოსამართლეები:

ქ. ცინცაძე

ნ. სხირტლაძე

[← უკან](#)

[«წინა შედეგი»](#)

